Poštarina plaćena u gotovu

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

GOD. V. ZAGREB, 19. OŽUJKA 1950. BROJ 12

»Kao što bregovi okoljuju Jeruzalem, tako je Gospodin unaokolo puka svoga, odsad i dovijeka.«

(Ps. 124,2)

Iz Zavjeta današnje sv. Mise

Učitelj i darežljivost

Sv. Terezija je s pravom govorila: »Najbolje se pozna po našoj ljubavi prema bližnjemu, da li je ispravna naša ljubav prema Bogu. Ove dvije se ljubavi nikada ne smiju jedna od druge rastaviti. I što više napredujemo u ljubavi prema bližnjemu, to većma rastemo u ljubavi prema Bogu. Pogledaj dakle, kako stoji s tvojom ljubavi prema Bogu. Ako je tvoja ljubav prema bližnjemu savršena, onda je savršena i prema Bogu i onda si sve učinio. Ne govorimo dakle, da smo ovo ili ono učinili za bližnjega, a da nismo ni ruke ispružili na posao.«

Kako je lijepo sv. Terezija shvatila riječi Učiteljeve: »Dajte milostinju« (Lk. 12, 33). Zamoli li te za milostinju i pomoć čovjek bez kruha ili u nuždi, ne mijesi j ne premeći novac u ruci ili u džepu dulje, nego li bi ga premetao, kad bi se radilo o tvom gladu ili potrebi. I daj ga u »skrovitosti«. Tako i kaže Isus: »A ti, kad dijeliš milostinju, neka ne zna tvoja ljevica, što čini tvoja desnica, da bude tvoja milostinja u tajnosti i Otac tvoj, koji gleda u tajnosti, naplatit će ti« (Mt. 6, 3-4).

Lakomost za bogatstvom i sticanjem je često kriva, da je netko tvrd i okrutan prema potrebama. Ona pazi, da se daje samo onima, koji mogu uzvratiti i činiti usluge ili su u rodbinstvu i prijateljstvu. A te prekorava Isus i daje upute, kako se treba vladati i biti darežljiv prema svakome bližnjemu: »Gledajte i čuvajte se svake lakomosti, jer ako netko i obiluje, njegov život ne stoji u imanju« (Lk. 12, 15). — »Kad daješ objed ili večeru, ne zovi svojih prijatelja ni svoje braće ni svojih rođaka ni bogatih susjeda, da ne bi i oni tebe kad pozvali i vratili ti. Nego kad daješ gozbu, zovi siromake, sakate, hrome i slijepe. I blago tebi, što ti ne mogu vratiti, jer će ti se vratiti o uskrsnuću pravednih. I kad to ču neki od onih, što su bili s njime za stolom, reče mu: Blago onomu, koji bude jeo u kraljevstvu Božjem« (Lk . 14, 12-15).

Prava ljubav prema bližnjemu ne bilježi račune o svojoj dobrotvornosti i ne očekuje vraćanje. Prava ljubav prema bližnjemu ima brzu ruku i laganu, a korak tih i skrovit, jer ne traži da se nekome dopadne i da je vide na djelu.

Darežljivost dakle je širokogrudna, kao što je širokogrudan i obilan Gospodin: »Budite milosrdni kao što je i Otac vaš milosrdan« (Lk. 6, 36). Ona ne pozna mjere: »Dajte i dat će vam se: mjeru dobru, nabijenu, stresenu, preobilatu dat će u naručje vaše; jer kakvom mjerom mjerite, onakovom će se vama odmjeriti« (Lk. 6, 38).

I doista je više nahraniti gladnoga Krista, nego mrtve uskrisivati. Čudesima, koje nam Bog čini, postajemo dužnici Božji. A dobročinstvima, koje činimo. Bog postaje našim dužnikom. Tko siromaku daje, daje samomu Gospodinu na kamate: »I ako činite dobro onima, koji vama dobro čine, kakovu vi zaslužujete milost? Jer to čine i grešnici. I ako pozajmljujete onima, od kojih se nadate, da ćete dobiti natrag, kakovu vi zaslužujete milost? Jer i grešnici pozajmljuju grešnicima, da i oni jednako natrag dobiju. Nego ljubite neprijatelje svoje, dobro činite i pozajmljujte ne nadajući se odatle ničemu, i bit će vam plaća velika, i bit ćete sinovi Svevišnjega, jer je On blag nezahvalnima i zlima. Budite dakle milosrdni, kao što je i Otac vaš milosrdan« (Lk. 6, 33-36).

»Gospodine, kada smo Te vidjeli gladna, i nahranili Te, žedna i napojili Te? Kada smo Te vidjeli gosta, i primili Te na konak ili gola i obukli Te? Ili kada smo Te vidjeli bolesna ili u tamnici, i došli k Tebi«. I kralj će im odgovoriti: Zaista vam kažem, što ste god učinili jednome od ove moje najmanje braće, Meni ste učinili« (Mt. 25, 37-40).

Darežljivost prema siromasima je Bogu ugodno djelo. Ali ta darežljivost nije ograničena samo na siromake, nego ona mora biti velikodušna i prema časti i poštovanju Boga. Siromasi i čast Božja su njezine dvije grane. To su njezine dvije grane kao što su i dvije njezine grane: ljubav prema Bogu i bližnjemu. Lijepo to osvjetljuje Evanđelista onom zgodom: »Kad bijaše Isus u Betaniji u kući Simona gubavoga, pristupi k Njemu žena s alabastrenom posudom, punom dragocjene pomasti i izli na glavu Njegovu kad je bio za stolom. Kad to vidješe učenici, rasrdiše se govoreći: Čemu šteta ova? Jer se ovo moglo prodati skupo i dati siromasima«.

»Kad to Isus opazi, reče im: Što dodijavate ovoj ženi? Ona je učinila dobro djelo na meni; jer siromaka imate vazda sa sobom, ali mene nemate vazda. Zaista vam kažem, gdje god se bude propovijedalo ovo evanđelje po svem svijetu, kazat će se i to za uspomenu njezinu, što ona učini« (Mt. 26, 6-13).

Može dakle bogataš Bogu ugoditi pomažući siromake. Ali i drugačije može Bogu ugoditi. A to je, ako otvoreno brani Krista i Njegovu Crkvu. Onda će se miris njegova dobrog primjera širiti i druge nadozidivati.

On neka dakle širi čast i slavu Božju i ljubav prema Bogu i bližnjemu.

Oče naš

Nikakva nauka, već Onaj, koji je bio Ljubav, prvi je izgovorio Tvoje ime, rekavši i nama, da Te zovemo Ocem.

Oče naš!

Mi smo malenj, djeca. Otkad postoji ljudski rod, vrlo se umno i s mnogo fantazije igramo kraljeva, graditelja, filozofa, pjesnika, učitelja. Svaki ima svoju četu, s kojom galami u zaštićenom zakutku neke ulice, koja se iz ptičje perspektive zove malenom točkom, a iz svemirske — možda zamišljenom točkicom. Jedna četa mine... Dolazi druga, ješ pametnija. Ta sve prebaca i pretraži u hrpi, koja je ostala iza prve čete. Što je prva smatrala najvrednijim, druga uništi i gradi novo. Mine i druga četa. Dođe treća. Baci se bjesomučno na ono, na što je naišla. Ruši i gradi iznova. Kad mine i ta i dođe četvrta četa, čuje se još veća halabuka, još već smijeh. Smiju se djeca onoj djeci. Uvjeravaju, kako već to djeca znadu, da ono prijašnje nije ništa valjalo — i oni će sad izgraditi nešto, što je trajno, što je vječno. Minu i ovi. Pa opet dođe četa. Pa opet ruši i gradi. Pa opet mine.

Oče naš!

Kako iz Tvoje perspektive izgledaju djeca, koja se, otkad ih povijest zapisuje, jedna za drugima igraju kraljeva, graditelja, filozofa, pjesnika, učitelja, i jedni drugima sve ruše?

Izgledaju kao djeca.

A Ti, Oče, iz naše dječje perspektive, tim više si nam Otac.

Sveti Josip

Uzvišeni skrbniče svete Obitelji, odgojitelju Spasitelja svijeta, mi molimo Tvoj zagovor u mnogim našim nevoljama.

Ti si bio hranitelj i branilac Božjega Djeteta i Njegove prečiste Majke. Ti si podnio tegobe bijega u Egipatsku zemlju pred Herodovim progonstvom. Ti si radom svojih ruku zasluživao kruh i u svome siromaštvu poznavao divnu sreću: Isusa, koji je rasao u Tvojem domu. Sveti Josipe, Ti si neprolazni uzor očevima na zemlji, velik primjer žrtve i ljubavi, pobožna i radina života, vjerne predanosti Božjem određenju. Ti si neumorni čuvar najljepših vrlina u domu, zaštitnik Marije i Isusa. Ti si davalac milosti nama ljudima, koji Te hvalimo molitvom. I danas, i uvijek, molimo Te, zazivamo i tražimo Tvoju pomoć. I danas, i uvijek, molimo, da bdiješ nad našim domovima, da nas učiš, kakav treba da bude život čovjeka na zemlji. Neka ne uzmičemo pred kušnjama, neka se ne plašimo trpljenja! Naše je spasenje u ispunjavanju dužnosti, sve ako su i teške, u molitvi, kojom se preporučujemo Svevišnjemu, u povezanosti s Najvećom Mudrošću i Ljubavlju, koja upravlja svijetom i našim životima.

Vladaj čuvstvima

Čovjek prima preko sjetila utiske vanjskog svijeta u dušu. Neki se od tih utisaka nižoj našoj naravi dopadnu, a neki ne, pa one koji se dopadnu, niža narav zavoli, a one, koji se ne dopadnu, zamrzi. Tako se u našoj nižoj naravi javljaju čuvstva ljubavi, mržnje, radosti, žalosti, nade, straha, očaja i dr.

Da li su ova čuvstva zapreka na putu savršenstvu i da li ih treba iskorjenjivati?

Kad ta čuvstva u sebi promatramo, ona nisu zapreka savršenstvu, štoviše, ona mogu da dadu poticaj za savršeni život, te čovjek lakše i brže dođe do savršenstva. Treba samo da njima vlada razum i vjera: t. j. treba da budu potpuno podvrgnuta našem višem duševnom životu. Kod Isusa i Marije bilo je tako, i to uslijed njihove iskonske svetosti i pravednosti. Kao što se je Isus srdo na trgovce u hramu i bičem ih istjerao, tako su i sveci dali nerijetko svojim čuvstvima maha, pošto su ih podvrgnuli višoj volji i sveli na pravu stazu. Sveci su to postigli naporom i vježbom. Kako sjajne plodove kreposti može da ubere onaj, koji sve svoje osjetne i duševne težnje sa svim njihovim porivima upravi kao silnu snagu jedino na viši vrhunaravni cilj! Na kakovu li u životu svetaca nailazimo žarku ljubav prema Bogu, na kakovu duboku bol radi grijeha, nepomirljivu mržnju na svako zlo, na vatrenu revnost u dobru i na plamenu želju za nebom. A sva ta trajna, močna i goruća čuvstva nikla su kod njih iz junačkog nadvladavanja samih sebe.

Nijesu dakle čuvstva sama po sebi zaprekom duši na putu kreposti, nego bi postala zaprekom, kad ne bi imala mjeru, kad bi bila neobuzdana, kad bi se protivila razumu i vjeri, i kad bi težila za osjetnim stvarima i višu volju za sobom potukla. Takova čuvstva nesamo da su zapreka na putu k savršenstvu, nego iz njih nicu pogreške, grijesi i opačine, koje vode u vječnu propast. Na pr. ljubav upravljena prema grešnom predmetu rađa opačine razne ruke, koje vode rat protiv duha. Tako neuredna ljubav postaje zapreka za savršenstvo i uzrok propasti. Oholost nastaje iz neuredne težnje (ljubavi) za vlastitim isticanjem i odlikovanjem, lakomost iz pretjerane ljubavi za novcem i blagom, nečistoća iz neuredne ljubavi za tjelesnim užicima, lijenost iz ljubavi za mirovanjem i udobnošću. Slično je sa srdžbom pohlepom za jelom i s drugim opačinama. Bezuvjetno je potrebno stavit, uzde toj neurednoj ljubavi.

Navala i pobuna čuvstava protiv više naravi dade se suzbiti, ali se čuvstva ne daju iskorijeniti. U našoj naravi, koja je pokvarena istočnim grijehom, nalaze se navedena čuvstva u stavu protivnom našem razumu i našoj vjeri. Tijelo teži protiv duha, kako veli Apostol. Tko je u Adamu sagrišio, mora s Adamom uzeti na sebe i borbu protiv zlih želja, i to dokgod na zemlji živi. Neuredna čuvstva možemo umrtvljivati, poliskivati, slabiti tako, da su im pokreti rjeđi i slabiji, da nam manje dodijavaju i lakše ih svladamo. Ali njih sasvim iskorijeniti tako, da se više nikad ne pojave, nije moguće, a za savršenost nije ni potrebno. Pa ako se tu i tamo u nama pokreću navedena čuvstva, protiv našoj volji, srce naše može ipak da jedno za Boga kuca, a volja sa svom ljubavi da se prema Njemu vine, te tako čovjek čuva u sebi bitne elemente svetosti.

Trnjem okrunjen

Bilo je to g. 1944. Žarko ljetno sunce dopiralo je tek izjutra kroz rešetke malog prozorčića smještena visoko pod stropom jedne ćelije. Na neznatni okrugli otvorčić svaki čas je zirkao čuvar. A po noći neprestano palio i gasio slabu električnu svjetiljku, da tako kontrolira zatvorenika. A on se vrtio. Ustajao i lijegao. Uništavao sitne napadače, koji su osobito noću navaljivali. I stijena kraj ležaja bila je išarana crvenim mrljama. One su preostale još iz borbe prijašnjih stanara toga stana s njihovim malim sustanarima. Kod svakoga novoga doseljenika trajala je ta borba koji dan, a onda se umoran i nemoćan prepustio sudbini. Pogotovu, kad su i sve druge nevolje i potrebe takovih stanara bile uopće vezane isključivo samo na taj potpuni ograničeni prostor.

I kad mjesec dana i više nitko nije pitao, zašto je nečiji boravak omeđen samo na taj prostor, onda je i duševna ravnodušnost dolazila u pogibao i lako je nastupila depresija, nezadovoljstvo, osjećala se neka teška povrijeđenost ljudskog dostojanstva. Pogotovu kad je besposličenje i nerad u tom boravku odužilo dane, jer se nisu mogli pratiti znakovi odmicanja ure, osim koliko stigne i katkada dopre izvana nešto, što označuje vrijeme doba dana i doba noći. A i datumi mjeseca prolazili su, a da se nisu mogli brojiti ni zabilježiti. Teški su to i preteški bili dani.

Samo viši svrhunaravni razlozi u tom brišu suze, dižu duh i ohrabruju izdržavanje toga stanja. Velika je pomisao i utjeha u tim časovima to, što su toliki pape, biskupi, svećenici i obični vjernici podnijeli još i teže i većma ponizujuće okolnosti Boga radi i zbog obrane vječnih vjerskih načela i nauke Kristove.

Ali najglavnija je potpora i pomoć tada razmišljanje, da je sam Krist bio najveći primjer trpljenja za otkup čovječanstva i za spasenje duša i dokaz božanskoga svoga naučavanja. Samo Njegovo trnovo krunjenje i izrugavanje kao kralju ljudskoga roda veće je od svega, što podnose pojedinci i cijelo čovječanstvo za pravdu, za oproštenje grijeha i za pomirbu s Bogom.

Sv. Pismo opisuje tako zorno izrugavanje vojnika Kristu trnjem okrunjenom: »I svukavši Ga, obukoše Mu skrletnu kabanicu. I opletavši vijenac od trnja, metnuše Mu na glavu i trsku u desnicu Njegovu. I kleknuvši na koljena pred Njime rugahu Mu se govoreći: »Zdravo kralju židovski! I pljunuvši na Nj uzeše trsku i udarahu Ga po glavi! I kad Mu se narugaše, svukoše s Njega kabanicu i obukoše Ga u Njegove haljine i odvedoše Ga da Ga razapnu« (Mt 27, 28—31).

Je li itko bio većma ponižen nego li naš Spasitelj? Nitko naime nije bio većeg i odličnijeg roda i dostojanstva, negoli je On bio. On je bio po tijelu kraljevskoga roda iz doma kralja Davida. Ali je podrijetlo Njegovo božansko, jer je s neba na zemlju sišao. Toliko nas je pak ljubio, da se nije pojavio na zemlji ni u svojoj potpunoj veličini ni u moći, samo da nas ne ponizi i ne osramoti. Zato je htio biti jednak nama.

Pred nas stupa s trnovom krunom na glavi da nam se predstavi kao onaj, koji je uzeo na sebe naše prokletstvo za grijeh i da otkloni vječnu smrt, koju smo grijehom zaslužili.

Pojavljuje se s trnjem na glavi, da iščupa trnje, kojim bi nam rađala zemlja i obrasli bi svi njezini plodovi, da nije to On uklonio i očistio. Zato i veli sv. Ćiril Jeruzalemski: »Uzeo je trnje na sebe, da s nas skine prokletstvo«. — »Uzeo je na sebe sudbinu Adamovu, koja glasi: »Jer si popustio molbi žene svoje i jeo s drveta, za koje sam ti zapovijedio: Ne smiješ jesti s njega, to neka je prokleta zemlja poradi tebe! S mukom ćeš se s nje hraniti sve dane života svojega. — Trnje i korov rađat će ti, i ti ćeš jesti zelje poljsko. — U znoju ćeš lica svojega jesti kruh, dok se ne vratiš u zemlju, od koje si uzet. Jer prah si i u prah se vraćaš« (I. Moj 3, 17—19).

Trnjem okrunjeni Isus je došao, da nas neprestano podvikne, da strpljivo primimo na sebe teškoće života i rada. On nam pak daje snagu, da ih ponizno podnesemo, i da se ne uzoholimo.

Trnjem okrunjeni Isus nas uči, da ponizno pođemo za Njim, a ne nastojimo samo oko toga da nam se svijet divi i da nas slavi.

Trnjem okrunjeni Isus dopušta, da mu se rugaju kao kralju židovskome, da nas ne uznese nikakav položaj ni čast.

Trnjem okrunjeni Isus daje, da mu oduzmu i zadnji komad odijela, a Njemu ostaje samo golo na smrt izmučeno tijelo zato, da se mi neuredno ne prilijepimo za zemaljsko bogatstvo i imetak.

Trnjem okrunjeni Isus sakriva svoju moć, a mogao je samo jednim pogledom uništiti svoje protivnike. Nije to učinio, da i mi svoju snagu i moć i ugled nikada ne zlorabljujemo.

Trnjem okrunjeni Isus je najljepši među sinovima ljudskim, a pokazuje se izranjena i krvlju poškropljena lica, da se mi ne hvastamo svojom ljepotom.

Trnjem okrunjeni Isus je vječna mudrost, a tako čedan i skroman. Neka se dakle ni mi ne nadimamo svojom pameću.

Trnjem okrunjeni Isus je najčasniji među sinovima ljudskim, a tako ga preziru. Neka se dakle ni mi ne uzdižemo i oholimo.

Zdravo dakle moj trnjem okrunjeni Kralju! Priznajem Te svojim Bogom i Kraljem. Poći ću za Tobom strpljivo u svim teškoćama svega života, jer znadem, da ćeš me Ti voditi dobrim i spasonosnim putevima u život vječni.

JUDA IZDAJNIK

Nesretni je apostol Juda izdao Isusa, svoga dobroga Učitelja Židovima za trideset srebrnika. Judina je izdaja najodvratniji događaj u cijeloj povijesti čovječanstva. Zato nema većega prezira za čovjeka nego kad ga se isporeduje s Judom, pa mu se kaže: Ti si Juda izdajnik.

Kao izdajnički znak ugovoren je poljubac. Juda je rekao vojnicima i slugama: »Koga ja poljubim, onaj je, držite ga«. I došavši sruljom u Getsemanski vrt, pristupio k Isusu. I poljubivši Ga reče: »Zdravo, Učitelju!« A Isus mu reče: »Prijatelju, pošto si došao? Juda, zar poljupcem izdaješ Sina čovječjega?« Isus istupi pred četu, koja je došla da Ga uhvati, i upita ih: »Koga tražite? Odgovoriše Mu: Isusa Nazarećanina. Isus im kaže: Ja sam. Čim im reče: Ja sam, uzmakoše natrag i padoše na zemlju. Onda ih opet zapita Isus: koga tražite. Oni rekoše: Isusa Nazarećanina. Isus im odgovori: Kazao sam vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, pustite ove neka idu« — i pokaže na Apostole — da im se ništa ne dogodi. »Tada pristupiše i digoše ruke na Isusa i uhvatiše ga.«

Petar se htio oprijeti, pa izvadi mač i udari slugu velikoga svećenika i odsiječe mu desno uho. Isus reče Petru ozbiljno: »Vrati mač svoj u korice njegove, jer svi, koji se hvataju mača, od mača će i poginuti. Ili misliš li, da ja ne bih mogao umoliti Oca svoga i on bi mi poslao odmah više od dvadeset legija anđela? Kako bi se ispunila Pisma, da tako treba da bude?« Sv. Luka upozoruje, da se je Isus dotakao sluginа uha i izliječio ga. Tada se Isus dragovoljno predao da Ga svežu i povedoše Ga u Jerusalem na sud k velikom svećeniku Kajfi, gdje su se već sabrali književnici i starješine.

Što je Judu ponukalo, da izvede odvratan čin izdaje? Kad je Isus birao članove za najuži zbor povjerenika, za apostolski zbor, uzeo je za apostola i Judu. Štoviše, odlikovao je Judu i u samome apostolskom zboru, jer mu je povjerio naročitu službu. Isus i Apostoli su živjeli od milodara, a nadzor i upravu nad milodarima povjerio je Isus Judi. Od milodara imao je Juda nabavljati sve, što je trebalo Isusu i Apostolima, a kad bi podmirio najnužnije potrebe, drugo je trebao razdijeliti među siromahe. Isusov je, dakle, postupak mogao u Judi roditi samo ljubav i vjernost prema Isusu. Uzrok je pada Judina drugdje — u samomu Judi.

Sveto Evanđelje zove Judu tatom, jer je potajno za sebe uzimao od novaca, što su ih dobri ljudi poklanjali Isusu i Apostolima. Tako je Juda postao prije tat nego izdajica. Strast ga je za zemaljskim blagom toliko zaslijepila, da je za novac konačno prodao i samoga Učitelja, te postao sramotni preteča svima, koji će za novac pogaziti prijateljstvo, poštenje, vjernost, prisegu, savjest, domovinu, štoviše, i svoju vjeru. U početku mala mana — sitne krađe — dovele su Judu do strahovitoga zločina, da je za novac izdao i samoga Boga!

Novac, taj nesretni novac, što su sve ljudi kadri radi njega učiniti? Jedni radi novca pogaze zadanu riječ, krivo svjedoče, pa i krivo prisižu. Drugi će radi novca ubiti čovjeka. Radi novca se raskinulo višegodišnje prijateljstvo. Izdao je muž ženu, a žena ostavila muža. Dijete je izdalo vlastitoga oca, a otac prodao dijete. Bezbroj je Juda u ljudskom društvu, koji radi novca počinjaju i najgore zločine.

Kad je Juda čuo, da je Isus osuđen na smrt, zgrozio se u duši. Zdvojio je. Pošao je u hram i bacio izdajnički novac, — tu strašnu cijenu — uz riječi: »Sagriješih, izdavši krv pravu«. Međutim nema mira, grižnja ga savjesti progoni dalje. U zdvojnosti je pošao u Cedronsku dolinu, konopac pričvrstio o granu i objesio se. Kako je živio, tako je i umro. Nu to još nije sve. Radi prevelike težine tijela prekinulo se uže odnosno grana, na kojoj je visio, i lešina pade na trbuh, koji se raspukao tako, da mu se utroba rasula po zemlji. Tako je svršio čovjek, koji je izdao Boga-Čovjeka Isusa Krista!

Isusovo preobraženje

Kada se Isus preobrazio, lice je Njegovo zasjalo kao sunce, a haljine Njegove postadoše bijele kao snijeg.

I ukazaše se Mojsije i Ilija i govorahu s Isusom. I tri Isusova učenika poželješe da ostanu na ovoj Gori, da ostanu s njima zauvijek.

Ali sjajni ih oblak zakloni i glas iz oblaka potvrdi božanstvo Isusovo.

Nebeska ljepota zabliještila je oči trojice učenika, kada je ugledaše.

Njihova srca zadrhtaše strahom pred veličinom ove objave.

Oni, koji su poznavali samo stvari i zbivanja ovoga svijeta, padoše licem na zemlju pred neizmjernošću, koju osjetiše.

Kako da ljudi izdrže ovakav čas, a da ih ne zatravi nova svjetlost? Kako da ne klonu pred čudom, koje ne mogu doseći, a osjećaju ga u svojoj blizini?

— Ustajte i ne plašite se! — kazao je Isus, i oni ugledaše, kako je veliki Bog opet čovjek, koji prilazi njima, da ih smiri i utješi.

Preobraženje, krasno otkrivenje pobjede i slave!

Beskrajna svjetlost vječnih visina, koju po svetoj milosti i ljudi vidješe u nezaboravnom času!

Čudesno rođenje Boga na zemlji, Njegov mukotrpni život i ovaj Njegov povratak u čovječjem liku među ljude na Gori, djelo je spasenja s izvora najveće Tajne.

Poklon s nepresušnog izvora, koji do vijeka gasi ljudsku žeđu, a zove se: Ljubav.

Predpostavka

Proljeće je bilo blizu. Snijeg je već okopnio, a sunce, to drago proljetno sunce grijalo je svakim danom sve jače.

Još po malo blatnoj cesti išla je Zorka. To čudno djevojče, koje se ni u kojem slučaju nikada nije dalo smesti, danas nije bilo raspoloženo. Njezine, inače žive oči, danas su tužno gledale u blatnu, prljavu cestu, a sunce, što se odražavalo u malim lokvama, izgledalo joj je kao ironija na sve. U njezinu srcu krvarila je rana, koju je nedugo urezao život. I ona, koja je uvijek našla izlaza iz svake neprilike, koja je uvijek odlučno stala na zapreke i išla dalje, danas je sustala. Njezina je oštroumnost jasno prozrela, da ju je život gadno prevario. U svoj svojoj surovoj golotinji pokazao se danas tom djetetu. Prvi puta bio je jači od nje, i ona ga nije mogla pograbiti za vrat.

U predvečerje istoga dana, kada su se iza običajnoga blagoslova u okviru devetnice sv. Josipu, na oltaru već gasile svijeće, u blizini slike dobrega Sveca klečala je Zorka. Dlanovi, u koje je utisnula lice, bili su mokri od suza. Molitva za molitvom, bolje reći vapaj za vapajem izvireo je iz njezina srca. Dugo je tako klečala. A dobri Svetac gledao je sa Svoje slike na nju, i šutio, šutio... Barem se Zorki tako činilo, da joj u dušu ne dopire ni tračak nade, ni tračak utjehe. A rana je u srcu i dalje krvarila... Odjednom, kao da se nešto dosjetila: Podigla je glavu, otrla suze i tiho, posve tiho prošaptala: »Zamisli! Sv. Josipe, da si Ti u mojem položaju. Ne bi Ti zacijelo bilo ugodno! U ostalom, i Ti si bio na zemlji, pa znaš, što znači, kada čovjek padne u takovu nevolju, a osobito, kada ima u srcu toliko boli...« — Kao da se Svetac iznenadio ovakovoj molitvi. Sa Svojim nepomičnim očima gledao je na tog malog »objašenjaka« u haljini, koji — Ga je sada tako otvoreno gledao, a na ustima, kao da je drhtao pobjedonosni smiješak. Zorki se činilo, da joj je nešto u duši šaptalo: »Sve će biti dobro. Za tri dana sve će se izmijeniti. Ne ćeš više plakati. A da budeš sigurna, da će sve zaista dobro svršiti, naći ćeš novac.«

Nešto od straha, a nešto i od pomisli, da njezinoj duši zaista govori Svetac, Zorka je brzo napustila crkvicu. Ali je iste večeri još prije spavanja ponovno napomenula: »Pa da, kako bi Tebi bilo?!...«

Prošla su dva dana, a da se ništa nije dogodilo. Došao je treći dan. Mala je morala k jednoj gospođi, gdje je zapravo bio začetak svega toga, što ju je tako mučilo. Da! Bilo je to nešto, nešto, što se zove iskušenje, bol, tuga...

Idući putem, sjetila se, da joj je On nešto rekao: »Naći ćeš novac.« — »Djetinjarija!« — Rekla je za sebe, i cijeli onaj tajinstveni razgovor pripisala je svojem teškom raspoloženju i svojoj mašti.

Na pola puta zahvatio joj je dušu neki nepoznati osjećaj... Iza nekoliko koraka osjeti, da je ostala gotovo sama na ulici. Jedno dvadeset koraka iza nje išao je jedan bračni par, a pred njom u priličnoj udaljenosti gubili su se ljudi. Kraj Zorke je nešto slabo zazvonilo, i ona je jasno vidjela komad kovanog novca, što je od nekuda pao pred nju. Oni, koji su išli za njom, nisu ga bacili. Misao o obećanom novcu preletjela joj je mozgom, ali se samo nasmije na tu svoju bujnu maštu i sve pripiše slučaju.

U pokrajnoj ulici u prvom katu stanovala je gospođa, kojoj se uputila Zorka. Prve riječi razgovora bile su posve bez značaja za cijelu tu stvar, o kojoj je ona toliko mislila. I tada se u njezinoj duši javila misao: »Dakle, sv. Josipe, ništa!« Međutim u isti čas pričinilo joj se, da je ugledala Sveca, koji joj se smješka. Cijela je ta misao i to duhovno viđenje potrajalo možda sekundu, dvije, jer ju je iz toga prenuo glas gospođe: »Zorka!« I gospođa je pričala, kako je sve opet u najboljem redu. Radost je zavladala Zorkinom dušom. Zahvaljivala je dobrome Svecu, koji joj je pomogao. Da! Bilo je očito, da je Sv. Josip dobro znao za teret životnih patnja, i zato je uslišao jedno mlado, slomljeno srce. Znao je, kako bi Njemu bilo. Bilo bi Mu teško, i zato je pomogao.

ČETIRI NOVA ZVONA podignuta su na privremenom zvoniku iznad srušene benediktinske opatije u Monte Cassinu. Ovo su prva zvona, koja su zazvonila nad srušenom bazilikom, koja se polako obnavlja.

BIBLIOTEKA koleža (navodno) sv. Katarine u Kentuchyu u Sjedinjenim Državama objelodanila je za 1950. g. katalog Udruženja katoličkih biblioteka. U publikaciji ovog kataloga sudjelovali su brojni nakladnici katoličkih knjiga u svijetu.

IV. Korizmena nedjelja

19. III. 1950.

Sv. Misa počima ovako: Veseli se, Jeruzaleme, i okupite se svi, koji ga ljubite, radujte se u veselju, koji ste bili žalosni, da se uzradujete i nasitite od obilja vaše utjehe. Radujem se, kad mi govore: Idemo u dom Gospodnji!

Sv. Pavao nas uči u **Poslanici** (Gal. 4, 22—23), kako smo po Kristovoj vjeri postali slobodni slobodom djece Božje, a prije toga bili smo robovi sotone. »Braćo! Pisano je, da je Abraham imao dva sina: jednoga od ropkinje, a drugoga od slobodne. Ali onaj od ropkinje bio je rođen po tijelu, a po obećanju onaj od slobodne. To je rečeno u slici. Ovo su dva zavjeta. Jedan, dakle, na gori Sinaju, koji rađa za ropstvo, to je Agara. Jer Sinaj je gora u Arabiji, povezana sada s Jeruzalemom, koji (Sinaj) robuje sa svojom djecom, a onaj u Jeruzalemu odozgo, slobodan je, i taj je naša majka. Jer je pisano: Veseli se, nerotkinjo, koja ne rađaš, kliči i viči, koja se ne mučiš bolovima, jer napuštena ima mnogo više djece nego ona, koja ima muža. A mi smo braćo po Izaku sinovi obećanja. Ali kako je tada onaj, koji se rodio po tijelu, progonio onoga, koji je po duhu, tako i sada. A što kaže Pismo? Istjeraj ropkinju i njezina sina, jer sin ropkinje ne će biti baštinik sa sinom slobodne. Zato braćo nismo djeca ropkinje, nego slobodne. Tu slobodu darovao nam je Krist«.

Sv. Evanđelje pripovijeda, kako je Isus na čudesan način nahranio pet tisuća ljudi (Iv. 6, 1—15). U ono vrijeme pođe Isus preko Galilejskog mora, a to je Tiberijadsko. I išlo je za njim vrlo mnogo naroda, jer su vidjeli čudesa, koja je činio na bolesnicima. Isus uzađe na goru i sjedna ondje sa svojim učenicima. A bio je blizu vazam, židovski blagdan. Kad Isus podiže oči i ugleda, da k njemu dolazi mnogo naroda, upita Filipa: Gdje ćemo kupiti kruha, da ovi jedu? Ovo reče, da ga kuša, jer je sam znao, šta će učiniti. Filip mu odgovori: Nije dosta kruha za dvjesta dinara, da svaki dobije pomalo. Jedan od njegovih učenika, Andrija, brat Šimuna Petra, reče mu: Ovdje je jedan dječak, koji ima pet ječmenih hljebova i dvije ribe. Ali što je to za tolike? Isus na to reče: Kažite ljudima, da sjednu. A bilo je ondje mnogo trave. Posjedalo je dakle oko pet tisuća muškaraca. Tada Isus uze kruh i kada zahvali, razdijeli onima, koji su posjedali. Tako i od riba, koliko su htjeli. A kad su se nasitili, reče svojim učenicima: Skupite komade, što su preostali, da ne propadnu. I skupiše i napuniše dvadeset košarica komada od pet ječmenih hljebova, što su preostali onima, koji su jeli. Kad su ovi ljudi vidjeli čudo, koje učini Isus, rekoše: Ovo je zaista prorok, koji ima doći na svijet. A Isus kad je razumio, da će doći, da ga uhvate i učine kraljem, otiđe opet sam u goru.

Pouka: Šta se previše brinemo, šta ćemo jesti, šta piti i u što ćemo se odjenuti. Zna Gospodin, da nam sve to treba, i može da dade, pa makar i na čudesan način, ako idemo za Njim i slušamo Njegove svete riječi i držimo ih se u životu. Najprije kraljevstvo Božje, a drugo sve samo od sebe dolazi.

POVIJEST JUBILARNIH GODINA

IV.

Proslave jubilarnih godina, koje su slijedile poslije 1550. godine, bile su vrlo uspješne, kako po broju hodočasnika, tako po duhovnim plodovima, koje su donijele.

Jubilarna godina 1575. proslavljena je u raspoloženju velike i odlučne pobjede kršćanske flote nad Turskom kod Lepanta (1571.). Papa Grgur XIII., koji je proglasio jubilej, odredio je tom prilikom način, kako će stjecati oproštenja ostali katolički svijet izvan Rima prilikom jubilarnih godina. Među hodočasnicima, koji su te godine bili u Rimu, bili su pjesnik Torquato Tasso i sv. Karlo Boromejski.

Jubilarna godina, koja se slavila 1600., bila je najposjećenija po broju hodočasnika. U cijeloj je Evropi tada vladao mir, osim u nekim krajevima, gdje je Turčin žilavo ratovao. Crkva je proširila polje svog djelovanja na Ameriku, Afriku i na daleki Japan. Kad je stoga papa Klement VIII. proglasio jubilarnu godinu, hodočasnici iz cijelog svijeta došli su u Rim. Prema računima povjesničara oko 3 milijuna hodočasnika poklonilo se te godine Kristovu namjesniku na zemlji. Reformacija »in capite et in membris« (u glavi i udovima) slavila je svoj triumf, a sam papa Klement VIII. ispovijedao je neumorno kao običan svećenik. Mnoga obraćenja zabilježena su te godine, među ostalima i nekih Turaka, koji su došli u Rim radi trgovine i radoznalosti.

Međutim iza kratkog perioda mira slijedila je cijela prva polovina XVII. stoljeća, ispunjena krvavim tridesetgodišnjim ratom (1618-1648.). No usprkos velikog vjerskog i socijalnog rata u Njemačkoj proslavljene su jubilarne godine 1625. za pape Urbana VIII. i 1650. za pape Inocenta X. gotovo isto tako sjajno kao i prošle. Na jubilarnu godinu 1650. došlo je oko 700.000 hodočasnika, iako je još trajao francusko-španjolski rat, a vestfalski je mir bio tek zaključen. Iz Njemačke došli su protestantski knezovi, od kojih su se neki obratili na katoličku vjeru. Zabilježen je te godine i dolazak hrvatskog bana i hrvatskog plemstva. Kupola bazilike sv. Petra bila je prvi put noću osvijetljena, dakako ne električnim žaruljama, nego velikim loncima sa svijećama.

Jubilarna godina 1675. proslavljena je daleko manje svečano od prošlih zbog velikog potresa, koji je te godine pogodio Rim i Italiju. Ipak treba zabilježiti prisutnost u Rimu švedske kraljice Kristine, koja se je 1654. odrekla prijestolja i prešla na katoličku vjeru. Te godine prostor pred bazilikom sv. Petra bio je uređen i okružen Berninijevom kolonadom, koja zajedno s frontama daje toliku monumentalnost trgu sv. Petra. To je bila ujedno i posljednja jubilarna godina, koja je zadržala sjaj predašnjih godina.

XVIII. stoljeće isprekidano raznim nasljednim ratovima u Evropi, nije privuklo toliki broj hodočasnika u Rim kao prijašnja stoljeća. Jubilarne godine proslavljene su 1700. za pape Benedikta XIII., 1750. za pape Benedikta XIV. i 1775. za pape Klementa XIV. i Pija VI.

1750. bila je godina velikih misija, koje je u Rimu vodio sv. Leonardo di Porto Maurizio. Rim je te godine zadobio pokornički izgled. Sv. Leonardo držao je vatrene propovijedi, kojima je na trgu Navona prisustvovalo mnoštvo od 60.000 vjernika. O Rimu te godine pisali su kasnije: »Prijestolnica svijeta u pokorničkoj haljini; gledajte puteve, koji vode bazilikama sve prepune mnoštva hodočasnika, obučenih u crno... Promatrajte rimski puk, kako pobožno i čedno hrli k određenim bazilikama, moleći i pjevajući hvale Svevišnjem. I da se sveta godina 1750. ne nazivlje svetom, jer je ona triput sveta, godina najsvetija; jer Rim je Rim, no ništa se slično nije vidjelo, i možda ne će vidjeti ni naši nasljednici.«

* * *

SMRT SVETOGA JOSIPA U UMJETNOSTI

Ne zna se, koliko vremena je sv. Josip živio u obiteljskom domu sa sv. Obitelji u Nazaretu. Josip bijaše pravedan čovjek. Izvršio je zadaću čuvara Riječi Božje. A zatim je umro s poljupcem Gospodinovim. Onda je Isus nastupio muževno doba. Sv. Josip je ponizno prešao iz života u smrt uz potpunu šutnju Evanđelja, ali okružen Marijom i Isusom, koji su ga ljubili svim srcem.

Predmet smrti Josipove je nov u umjetnosti. Pobožnost se prema svetome Josipu diže sa XVI. stoljećem i umjetnici su tek tada upozoreni na njegovu veliku svetost.

Diego Silva Velazquez (1599.—1660.) iz španjolske škole i Karlo Maratta (1625.—1713.) iz talijanske škole i Frane Goya (1746.—1828.) također iz španjolske škole obrađivahu ovaj predmet. Petar Berrettini (1596.—1669.), talijanski slikar, dovodi svetome Josipu čitavu pratnju anđela. Prema njima Isus njega podiže, a Marija, ganuta klečeći prisustvuje. Sveti Josip, lijepi i dobri starac, zadnji put sluša božanske riječi, koje mu otvaraju vrata vječnosti.

Sv. Benedikt

Rodio se g. 480. u Nursiji kraj Rima. U Rimu je vidio pokvarenu mladež i odlučio ostaviti svijet i živjeti u samoći. Bilo mu je 14 godina, kad je pobjegao iz Rima. Našao ga je redovnik Roman, dao mu redovničko odijelo i odveo u goru do velike špilje. Tu je Benedikt živio u molitvi i razmišljanju.

Njemu su se pridružili mnogi učenici. U Subijaku je za njih sagradio 12 samostana i u svakom je nastanio 12 redovnika s poglavarom. Mnogi su roditelji slali njemu djecu na odgoj. U njegovu radu smetao mu neki nevaljali čovjek. Zato je Benedikt otišao na brdo Monte Kasino. Tu je našao prastari poganski hram, gdje su gorštaci prinosili žrtve. Benedikt ih obrati na kršćanstvo, poruši poganski hram i sagradio dvije kapelice, jednu na čast sv. Ivanu, a drugu na čast sv. Martinu. To je početak slavnoga montekasinskoga samostana, koji je ostao maticom benediktinskog reda do danas.

Ovdje je sv. Benedikt napisao svoja glasovita pravila benediktinskoga reda. Ova su pravila poprimili mnogi redovi Zapada, i tako je sv. Benedikt postao patrijarhom zapadnih redovnika, kao što je sv. Bazilije patrijarha istočnih monaha.

Među njegovim učenicima bio je sv. Placid, kojega je sv. Benedikt poslao u Siciliju, gdje je podnio mučeničku smrt sa svojim drugovima. Spomen mu se slavi 5. listopada. Drugoga učenika sv. Maura (15. I.) je poslao u Francusku.

Šest dana prije smrti dao je otvoriti svoj grob, u kojem je bila već pokopana njegova sestra sv. Skolastika. Obuzela ga je jaka groznica. Šesti dan odnijeli su ga u crkvu, gdje je primio sv. sakramente i raskriljenih ruku u molitvi preselio se u vječnost dne 21. ožujka g. 543.

Benediktinski red stekao je tijekom vjekova neprocjenjive zasluge za sv. Crkvu, kojoj je dao mnoge svece, pape, biskupe i misionare, a znanosti je dao mnoge slavne učenjake. Sačuvao je staru grčku i latinsku književnost od propasti prepisivanjem starih rukopisa. Benediktinci su se istaknuli i u umjetnosti. Krčili su šume i isušivali močvare i privodili kulturi. Bavili su se odgojem mladeži. Odlikovali su se svečanim vršenjem bogoslužja, a osobito pobožnim liturgijskim pjevanjem. Sam sv. Benedikt je sastavio molitve za »Povečerje« (Completorium), što ga svećenici svaki dan mole u Časoslovu.

I u našim hrvatskim krajevima benediktinci su ostavili neprolazne kulturne i vjerske spomenike svoga zaslužnoga rada kao prosvjetitelji naroda. Hrvatski benediktinci gajili su glagoljicu i bili su stožer starogа hrvatskoga školstva.

* * *

MOLITVE ZA MIR U SVIJETU. Sv. Otac Papa Pijo XII. izdao je okružnicu »Anni Sancti« svim patrijarkama, nadbiskupima i biskupima, u kojoj poziva njih i sve katolike svijeta, da se na Gluhu nedjelju sjedine s njim u svojim molitvama i usrdno mole Boga, da se svijet obnovi u kršćanskoj vjeri i čudoređu i da među narodima zavlada pravedan i trajan mir.

KORIZMENE POSLANICE SVIH BISKUPA SVIJETA bave se Svetom Godinom i duhovnim dobrima, koja nam ta godina pruža. Mnogi biskupi tumače vjernicima uzvišene nakane, koje je Sv. Otac vezao sa Svetom Godinom, i pozivaju ih, da molitvom i žrtvama nastoje isprositi postradalomu čovječanstvu one milosti, koje Sv. Otac želi, da nam Sveta Godina donese.

PIJO XII. poslao je tokom mjeseca veljače svoj apostolski blagoslov zboru svećenika na Srednjem Istoku, širitelja štovanja Presvetog Srca Isusova. Ovo je udruženje osnovala jedna redovnica, i to g. 1900. Zvala se sestra Luiza Margareta Claret de la Touche (Tušen).

IDITE K JOSIPU

Tko se ne raduje ranom proljeću, a u proljeću Svecu nad svecima — sv. Josipu? Njega se žure pozdraviti prve travke, mirisavi zumbuli i skromne ljubice, a pjevom ga slave i ptičice uz zujanje pčela u osmjehu proljetnog sunca.

I štovatelji njegovi hite da počaste dragog Sveca, devetnicom, sv. Misom i primanjem sv. Sakramenta, a kip ili sliku da mu iskite što ljepše mogu. Svetac mio i drag svakom; pozna svoje štovatelje i prima molbe, hvale, zavjete. Crkvom se prelijevaju zvuci orgulja s pjesmom: O štujmo sv. Josipa! ...

Pjeva sv. Josipu i muž u naponu snage, kojeg su liječnici još nedavno napustili, jer mu ne mogu pomoći, a on započeo pun pouzdanja devetnicu sv. Josipu — Zdravlju bolesnih. I na čudo liječnika danas je zdrav i zahvalno vrši svoj zavjet.

Kraj njega stoji otac sedmero djece i sav se uživio u sliku sv. Josipa — Potporu obitelji — zahvaljujući mu srdačno na svim primljenim milostima, jer ga sv. Josip ni u jednoj prošnji nije ostavio.

S molitvenikom u ruci zahvalno se sjeća pomoći sv. Josipa u teškim neprilikama zbog stana, žena u poodmakloj dobi, što kleči uz rub oltara.

Skladno i od srca pjevaju štovatelji pjesmu: Toplo zrake ljubavi prospi, Oče, na nas... Dragi sv. Josipe, moli Boga za nas! Pred oltarom sv. Josipa kleči žena sva u crnini, bol i tuga zastrla joj lice nad ogromnom žrtvom rastanka s dragom osobom u obiteljskoj kući. Tješi ju sv. Josip — Utjeha žalosnih — i pomaže joj shvatiti nadnaravni smisao ove kušnje, da se podloži u vjeri i nadi.

Naslonio se uza zid još mlad čovjek. Što ga vuklo pred oltar Svečev? Da li ime njegovo nosi, ili ga savjest nemirna muči, što ju plodnijeo djecom, pa voli sam čuvati grob duševnih tajna. Pobožno se šiki pjesma: Kada grešnik koji zaluta, vrati ga sa krivog puta... Josipe, obrati ga!

A što moli od svetog Josipa žena u skupocjenom krznenom kaputu? Ta rekli bi ljudi, da joj je dobro. Vanjski je sjaj bogatstva, jer ima boli, koje se nikomu ne kažu, njih ne vide nikad svakidanji ljudi! Možda nije došla da išta moli sv. Josipa. Tu se nitko ne obazre na nju, svak je zaokupljen svojom molbom, zato smije da proplače nad samom sobom — tu pred Svecem s blagim pogledom.

Pognute glave moli i onaj davni štovatelj sv. Josipa, njemu je pomogao Svetac već treći dan devetnice, da se riješio neugodnih ljudi.

I tko bi sve znao, kakove se molbe dižu iz kršćanskih srdaca pred Svečevim oltarom! Što sve ne mole i za čim im srca teže? Sveti Josip ispunit će im molbe samo — možda posve drugačije, nego što misle.

U klupu do oltara smjestio se starac bijele brade i gledajući sliku sv. Josipa usne mu nešto šapću. I on moli, želi i na nešto misli... Na sretan smrtni čas...

U mislima na četiri posljednje stvari vinula se crkvom pjesma uz miris proljetnog cvijeća i posebnog zazivanja sv. Josipa: A kad nam zadnji kucne čas, smrt zatisne nam oči, kad začujemo njezin glas, da u vječnost nam poći, tad svrni na nas pogled svoj, uz anđeoski milopoj, u vječni stan nas primi!

Što nam pokazuje astronomija?

Novo gorostasno i čudesno oko naše Zemlje, remek djelo suvremene nauke i tehnike - veliki teleskop na Mount Palomar-u, čija leća imade promjer od 513 cm, u stanju je da snimi svemirske maglice - zvijezdane sustave do daljine od 1 milijarde i 500 milijuna godina svjetlosti. Obim prostora, koji stoji na dohvatu ovom velikom teleskopu, predstavlja kuglu promjera od 3 milijarde godina svjetlosti. U toj golemoj kugli svemirskog prostora računa se da postoji 2 milijarde i 700 milijuna zvezdanih sustava, srodnih našem Mliječnom Putu.

Ima osnova, da se predpostavi, da svi ti sustavi, svi ti mliječni putevi, koji će biti snimljeni, i još dalje, recimo do udaljenosti 5 milijarda godina svjetlosti t.j. svi zvjezdani otoci u dijelu prostora, što ga zaprema kugla promjera od 10 milijarda godina svjetlosti a čiji ukupni broj može da iznosi i 100 milijarda, sačinjavaju jedan golemi sustav sustava, jednu **nadgalaktiku.** Ta nadgalaktika, ma koliki obim svemirskog prostora stvarno zahvaćala, opet se negdje završava, a iza njenih granica na sve strane širi se bezobalni prostor u nedokučive dubine. Moguće da se unaokolo nadgalaktike u daljinama nedostižnim i vrtoglavim nalaze **druge nadgalaktike** i da onda sve nadgalaktike sačinjavaju jedan novi sustav još velebniji od svih drugih sustava.

Ali ma koliko svemir - nad svim ljudskim mjerama bio velik, ma koliki broj svemirskih tjelesa sadržavao sav taj zamišljivi prostor s nebrojenim sustavima, zvijezdama i planetama u njemu, sačinjava tek točku **Beskonačnoga.** U Beskonačnome je središte svugdje, a kraj nigdje.

Naš je Mliječni Put jedan svemirski otok između milijarda drugih svemirskih otoka. On u sebi sadrži oko 200 milijarda sunaca. Vidjeli smo da taj broj od 200 milijarda možemo predstaviti, ako zamislimo ogromnu knjižnicu od 800.000 svezaka. Naše je Sunce tek jedno slovo, a naša Zemlja jedna nevidljiva točkica, nakroskopsko zrnce praha, blizu tog slova: na jednoj od 128 milijuna stranica ogromne biblioteke.

Astronomija nam pokazuje i asno, da je Zemlja-u tom razmjeru jedno zrnce praha. A što je tek čovjek na tom sitnom prahu zemaljskom! I nehotice nam padaju na um riječi iriskih melodija: » Nema ništa sjajnijega od neba. I krila su slave varka i prolazna kao blijede boje rumeni večernje; cvjetovi se mladosti, ljepote i ljubavi otvaraju tek za grob; nema sjaja nad nebo.«

Ali astronomija nam pokazuje i još nešto. Čovjek je trunak praha u svemiru, bačen negdje u dubinu zvjezdanog oceana, na sitnom planetu, gdje živi jedan dio svemirske sekunde, ali trunak praha, koji **misli,** koji mogućma svoje razumne i slobodne **duše** može da istražuje, mjeri i spoznaje ovaj veličanstveni svemir; posebno ispituje Sunce, planete, površinu i unutrašnjost Zemlje, sastav materije, pa onda život: bilja, životinja i svoj vlastiti. Spoznati svijet čovjek motri svojim duhom, i može svojim mislima, svojim duhovnim okom da prelazi s kraja na kraj svemira, s kraja na kraj Zemlje, a da mu za to ne treba vremena kao svjetlosti. Na osnovu svega toga obilja svijetla, na osnovu stvorenih djela svemira i života čovjek spoznaje Stvoritelja svijeta. Njegovu beskrajnost, svemogućnost, premudrost i dobrotu.

Za to su veliki astronomi, fizičari, matematičari i prirodoslovci svih grana jasno spoznavali i priznavali opstojnost Boga i neumrlost duše. Oni su uvidjali da čudesno uređenje i svrhovitost, koja vlada u svemiru i u živim bićima, te vidljivi sklad zakona, koji održavaju red u prirodi, i ljudska duša ne mogu biti posljedice slijepog slučaja, nego su posljedice i djela beskrajnog i svemoćnog uma. Ti ljudi velikog ljudskog znanja bili su pred licem Neizmjernoga ponizni i prožeti dubokim vjerskim uvjerenjem. Oni su kao sveci: **što su slavniji,** to su u sebi ponizniji. Poštivali su Stvoritelja i cijenili neumrlu dušu.

Za to i Božanski Učitelj Isus Krist nije došao na ovu sitnu i bijednu Zemlju da spasava ljudska tijela i uči o uspjehu u zemaljskom životu. On je znao, da je sve zemaljsko prolazno i ništetno i da je prava veličina čovjekova u veličini njegove duše: u veličini moralnoj. On je došao da spasi ljudske duše, skupocjeno biserje, krunu Božjeg stvaranja. Ljudska duša je veliko djelo **Božje,** kao i svemir. U dudi nosi čovjek Boga: »Ne znate li da ste hram Božji i duh Božji da stanuje u vama.« Duša, dragulj Božje ljubavi, zastužuje da se sve žrtvuje za njezino spasenje.

Iz katoličkog svijeta

HODOČASNIKA iz svih krajeva svijeta bilo je tokom mjeseca siječnja 30-477, računajući samo one, koji su se putem srednjjnog komiteta za Svetu Godinu bili uputili u Rim. — Početkom veljače bila su u Rimu dva hodočašća sa po 750 učesnika iz Kölna i iz Španjolske.

300-000 IZBJEGLICA iz Palestine ostalo je 1. ožujka bez pomoći. Nova pomoć koja se organizira, još nije toliko osigurana, da bi izbjeglice mogli na vrijeme dobiti potrebnu potporu.

U FRANCUSKOM SUDANU stvorena je nova misija.

U JAPANU misije dobro napreduju. Od 1945. ponovno su počeli raditi i svećenici (različitih redova odnosno kongregacija) i časne sestre. (13 različitih kongregacija).

KONCEM VELJAČE stiglo je iz New Yorka u Rim hodočašće sa 1.000 učesnika. Polovica hodočašća stigla je morskim putem pod vodstvom kardinala Spellmana, dok su ostali hodočasnici stigli zračnim putem.

U ENGLESKOJ sva štampa vrlo opširno izvješćuje o događajima Svete Godine i ne samo tekstom nego i mnogim slikama.

DO USKRSA bit će dovršeni radovi oko izgradnje i uređaja puta, koji od Anđeoske tvrđave kraj Tibera vodi do bazilike sv. Petra. Prije su se tu nalazile mnoge male zgrade, tako da za gledaoca nije pravo došla do izražaja kupula sv. Petra. Srušen je cijeli blok kuća, a nova ulica dobila je ime Via della cancillazione« (ulica izmirenja) za uspomenu na lateranski ugovor, kojim je riješeno »rimsko pitanje« između Sv. Stolice i Italije. S radovima se počelo još prije rata.

KORIZMENE PROPOVIJEDI u pariškoj katedrali »Naše Gospe« drži i ove godine o. Riquet iz Družbe Isusove. Znameniti propovjednik govori o temi »Kršćanin i ateizam«, a obraća se na slušaoce svih staleža bez obzira na njihovu pripadnost.

NA PEPELJENJU bili su u Parizu mnogi katolički umjetnici Pariza. Radi se o tradiciji, koja potječe od 1914., a prema kojoj katolički umjetnici grada Pariza prisustvuju sv. Misi, koju na Pepelnicu služi sam nadbiskup Pariza. — Među ovima bio je i poznati katolički pjesnik Paul Claudel (Pol Klodel).

KAT. MISA PRED CARSKIM DVOROM U TOKIJU. Prošlog listopada Japanski skauti držali su svoje logorovanje u Tokiju u parku pred carskim dvorom. Tom je zgodom po prvi put u povijesti održana i sv. Misa za katol. skaute pred samim Mikadovim dvorom, kamo nekada nisu smjeli ni pristupiti kršćani katolici.

BOLNICA KRISTA KRALJA u Tokiu, koju vode časne sestre iz Kanade, proširena je i može primiti 300 bolesnika.

OD ČEGA ŽIVE TALIJANSKI SVEČENICI? Nedavno su postavljene statistike o zanimanju talijanskih svećenika, redovnika i redovnica. Iz njih se može vidjeti postotak svećenika, koji žive od svog vlastitog rada, zatim od župe, od misnih intencija (nagrada), u samostanu i sl.

Od 47.331 svećenika 4.381 svećenik tj. 9% njih ima »praktično« zanimanje. Svećenici su kuhari, sakristani, krojači, novinari, bibliotekari, vojni svećenici, profesori i vrtlijari. Oko 22.000 svećenika nalazi se na župama i oni žive od beneficija (nadarbinske imovine). Ostali, njih oko 20.000, žive od nagrada za sv. Mise, pogrebe i sl. ili od svojih ličnih prihoda.

Talijanskih redovnika ima 28.282. Od njih rade 4.194 t. j. 15% Redovnica imade 129.706. Od njih rade 46.627 t. j. 36%. Ostali redovnici, njih 24.068 i 83.081 redovnica žive u samostanima.

Svih zajedno svećenika, redovnika i redovnica ima u Italiji 55.202. Od »praktičnih« zanimanja najbrojnije su sestre bolničarke, kojih ima 15.824 i profesori, kojih ima 2.135. Najmanje ima bibliotekara, kojih ima u svemu 10.

UNESCO OTVARA SJEDNICE SA SV. MISOM. Odgojna, socijalna i kulturna Organizacija (Udruženje) Ujedinjenih naroda sa sijelom u Parizu započela je svoju četvrtu međunarodnu konferenciju sa sv. Misom u crkvi sv. Honorija, u čijoj se župi nalazi ove Organizacija.

GLASOVITI ENGLESKI LIJEČNIK POSTAO REDOVNIK. Liječnik engleskih avijatičkih trupa Petar Flood, koji u zadnjem svjetskom ratu kao takav sudjelovao, po svršetku rata pošao je u samostan engleskih benediktinaca u Ealingu, gdje je već položio proste zavjete.

ČETVEROUGLASTA STABLA. Otkrio ih je misionar Dominikanac O. Frenay u prašumama Džungli u Panami, srednjoameričkoj državi. Te novosti nije odmah objavio u javnosti, misleći da je to samo njemu nepoznato. Obratio se na geografsko društvo i poljoprivredu u USA glede toga, koji su mu odgovorili, da je to i njima nepoznato. Stablo je sasvim do vrha jednako četverouglasto samo na uglovima je malko zaobljeno. I grane stabla su četverouglaste. Lišće na tim stablima je poput jorgovana. Isti je misionar našao na Tbago otoku na Panamskoj obali Pacifika stabla, kojih se lišće po noći zatvara.

JAPANAC MARIJANIST. Brat Augustin Kozasa, svršeni sveučilišni đak službovao je u zadnjem svjetskom ratu. Sad je postao član misionske družbe Marijanista i dolazi u Švicarsku da svrši teološke nauke, iza kojih će se posvetiti misionarskoj službi među svojim narodom.

SV. OCU DAROVALI SU SPORTAŠI, koji su mu se došli pokloniti jedan motorni čamac. Što da s njim učini sv. Otac? Sam nema se kuda s njim voziti, pa ga je poslao misionarima u Afriku, koji će ga dobro u svojoj službi upotrebiti.

NAŠI POKOJNICI

† O. AUGUSTIN NEGOVETIĆ. Dne 1. ožujka 1950. umro je u bolnici u Puli stalni definitor provincije franjevaca konventualaca o. Augustin Negovetić. Pokojnik se rodio 20. VI. 1874. u Cresu, zaređen za svećenika 21. XII. 1896. — U Svetoj je Godini 1925. u bazilici sv. Petra u Rimu obavljao službu penitencijara — ispovjednika za Hrvate. — Kroz 12 je godina bio ili redoviti ili izvanredni ispovjednik čč. sa. Milosrdnica po svim njihovim kućama u Zagrebu. Svima je bio osobito mio radi svoje jednostavnosti i blagog značaja. Tiho je i nenadano pošao da primi nagradu dobrog i vjernog sluge. — Requiescat in pace. —

† ADOLF HVALA, upravitelj župe u Ravnoj Gori. Rođen 1889. u Višegradu. Zaređen 1912. Umro 5. II. 1950. u Ravnoj Gori. Tamo i pokopan 7. II. 1950.

SINOVI SLOBODE

»Veseli se Jeruzaleme i okupite se svi, koji ga ljubite; **radujte se** u veselju, koji **ste bili žalosni: da se uzradujete i nasitite od obilja vaše utjehe.« Ovim riječima proroka Izaije** započinje liturgija **četvrte** korizmene nedjelje. Odakle **ovo** veselo klicanje usred korizmenog **posta?**

Sv. Crkva **se raduje** i osjećajući uskrsni preporod **naših duša** ona već sada kliče od **radosti.** A da bi nas ohrabrila u našem **daljnjem** radu ona nam danas sa **sv. Pavlom** poručuje: »Braćo, nismo **sinovi** ropstva, nego slobode i to slobode, kojom nas je Krist oslobodio.« **Postignuti** slobodu djece Božje, to je **svrha** svih naših, pa i korizmenih **napora.** Ta se sloboda sastoji da u **svemu** i svačemu u prvom redu **tražimo slavu** Božju, a u slavi Božjoj **našu sreću** i naše zadovoljstvo.

Sve, što je Bog **stvorio** na zemlji, stvorio je za svoju **slavu,** a za duhovno i tjelesno **usavršavanje** čovjeka. Čovjeku su **potrebna stvorenja,** da bi se mogao i tjelesno i duhovno razvijati i usavršavati.

Što se **međutim dogada?** Čovjek počinje gledati u **stvorenjima** sredstva svoga tjelesnog **zadovoljavanja,** a ne sredstva svoga **duhovnog** usavršavanja. Svoje **zadovoljstvo** je čovjek stavio iznad Božje **slave,** zadovoljstvo je stavio iznad **dužnosti,** iznad pravde i iznad ljubavi. **Čovjek** je počeo gledati u zadovoljstvima **svrhu** svoga života, on je postao robom **svojih** uživanja, robom onih **stvorenja,** koja mu ta zadovoljstva **pružaju.** Na taj **način** čovjek je preokrenuo od Boga postavljeni poredak. Ono, **što** je imalo **služiti** čovjeku, **postalo** je njegovim gospodarem.

Korizmenim **postom sv.** Crkva hoće postići, da mi, **potpomognuti** milošću, uspostavimo u **sebi onaj red,** koji Bog hoće. Sv. Crkva **želi,** da se uzdržavanjem od dopuštenih **zadovoljstava** i uživanja, lakše **možemo** uzdržavati od onih nedopuštenih. **Sv.** Crkva hoće da se naučimo **vladati** sobom, svojim strastima i svojim **nagonima,** pak da i u najuzvišenijim **nadnaravnim** zadovoljstvima gledamo najprije slavu Božju, a tek onda **svoje** zadovoljstvo i svoju sreću.

U sv. Evandelju **koje se** čita četvrte korizmene nedjelje, **sv.** Crkva nam stavlja pred oči **velika** mnoštvo naroda, koje je pošlo za Isusom zaboravljajući i **najednostavnije** tjelesne potrebe. I što se **je dogodilo?** Spasitelj je na čudesan **način zadovoljio** tjelesnu potrebu **mnoštva za** hranom. On je upotrebio svoju **božansku** moć: učinio je čudo da **bi nahranio** gladni narod. U svom **čudesnom** zadovoljavanju gladnog **naroda** Spasitelj nije škrtario. Pošto su **se svi** nasitili, ostalo je više kruha **nego** ga je bilo u početku.

Nikakva **zadovoljstva,** koja nam pružaju stvorenja, **nju** zla sama po sebi. Ona **postaju zlim** samo onda, kada se mi **njima služimo** protivno odredbama Božjim. **Postaju** zlim, kada svoje **zadovoljstvo stavljamo** iznad Božje slave, **kada u zadovoljstvu** gledamo svrhu a **ne sredstvo,** kada postajemo **robovi zadovoljstva** i uživanja.

U svetoj radosti **nad** uspjesima, koje smo do sada **postigli** ove korizme u obuzdavanju naših **strasti** i nagona nastavimo sveti **korizmeni** post molitvom i pokorničkim **djelima.** Tada ćemo potpuno **slobodni** od ropstva đavlu, grijehu i našim **strastima** dočekati blagdan Kristova **uskrsnuća** kao sinovi one slobode, **koju** nam je stekao Krist svojom **pregorkom** smrću i svojom **uskrsnućem.**

PRVA SV. MISA

Na Josipovo, **19. III. 1950.** u 10 sati služi prvu sv. **Misu u crkvi sv.** Antuna u Zagrebu **na sv. Duhu o.** Ivon Ćuk, franjevac **konventualac. Novom** mladomisniku **želimo svet i** blagoslovljen svećenički **život.**

PRVI POŠILANIK Libanona kod Sv. Stolice **stigao je koncem** veljače u Rim i predao svoja **akreditivna** pisma.

Vlasnik i izdavač: Hrvatsko književno Društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, Trg kralja Tomislava 21. — Uređuje i za list odgovara: Dr. Pavao Lončar, kanonik, Zagreb, Kapitol 14. — Tisak »Štamparije novina« Zagreb, Masarykova ul. 23a. — Broj čekovnog računa uprave lista: 4—66631. — Pojedini broj stoji 2.— Din.